

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Acta Synodalia Osnabrvngensis Ecclesiae, Ab Anno Christi
MDCXXVIII.**

Brogberen, Johannes

Coloniae Agrippinae, 1657

Cap. XXXV. De iudicibus delegatis in partibus constituendis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14298

C A P. XXX. *De Ludimagistris.*

Magistri quorumcunque Scholarum, in Civitatibus, oppidis, ac pagis, aut aliis locis, non admittantur, nisi se Nobis, aut Nostro in Spiritualibus Vicario, præsentarint & licentiam ludum aperiendi, ac juventutem docendi, in scriptis obtinuerint.

C A P. XXXI. *De Custodibus.*

Custodes quoque seu Campanarios qualificatos requirimus; qui non admittantur nisi Catholici & approbatæ vitæ, noverintque ea quæ sui sunt officii, Pastori suo & Parochiæ fideles sint, & ab initio officii sui cum Inventario omnia recipiant, & quatenus necesse videbitur, fideiulores constituant; ac, dum divinis assistunt, aut in ministerio Templi ac Chori sub sacris officiis, cereis accendendis, necessariisve procurandis interfunt, superpelliceis induti esse debent; quod Theaurariis Collegiarum Ecclesiarum, & iis ad quos hæc cura in Parochialibus pertinet, inunctum esse volumus; & ut diligenter caveatur, ne sacra vasa, ab iis aut aliis indignis, irreverenter contingantur aut tractentur, & ut Vestimentorum, Mapparum, Pallarum, Altarium, Corporalium ablutio, secundum communem Ecclesiæ consuetudinem ac toties fiat, ut nitor, puritas & reverentia, Deo sacrisque rebus debita, conserventur.

C A P. XXXII. *De Hospitalibus, Capellis, & aliis piis locis.*

Hospitalium quoque, Capellarum, Conventuum, Altarium, & quorumvis piorum locorum curam & restitutionem, ita ad nostram Episcopalem inspectionem pertinere scimus, ut sine reatu conscientiæ ex his negligere nihil possimus aut velimus; sicubi profanata, suppressa aut interversa, ut restituantur, & divinum officium & aliæ piæ fundationes juxta tenorem institutionum peragantur.

C A P. XXXIII. *De Commissariis, Visitatoribus & Superioribus Sanctimonialium.*

Hortamur & requirimus quoque omnes & singulos Ordinum quorumcunque Monialium Superiores, Commissarios & Visitatores, ut in vitam & mores sibi subditarum Sanctimonialium serio inquirent, quæ ad clausuram earum pertinent, studiosè observari faciant, & eas nullatenus extra monasterium vagari, sed ne quidem monasterio exire, aut clausuram ad brevissimum tempus relinquere sinant, nisi ex causis à jure expressis & Nostro consensu, in scriptis obtento.

Habitu etiam earum ad simplicitatem Ordinis Religiosi reducant, Patres aut Confessarios idoneos illis præfiant (quorum nullum sine socio residere permittimus) bis terve singulis annis Confessarios extraordinarios illis offerant. In primo ad Religionem ingressu, nullam Simoniam, in vestitionibus nulla, in professionibus vero non lauta & sumptuosa convivia, nullas particulares familiaritates, nec vicatilia quæ ipsæ secundum voluntatem suam administrant, neque alia quæ statui ipsarum & carentiæ proprii, vel paupertatis voto, contraria sunt, admittant; & omnia, quanta fieri potest accurate, ad normam regulæ (sine qua nihil recte fit) exigant.

Virorum vero Monasteriis pietatem, graves & Religiosæ vitæ congruentes mores, & sacrarum literarum studia, serio commendamus; sine quibus non tam religiosa quam vita otiosa esse dicique potest.

C A P. XXXIV. *De Examine Ordinandorum, & admittendorum ad sacra ministeria, maxime ad curam animarum.*

Volentes autem in futurum præcavere, ne ad ministerium Ecclesiæ, & maxime animarum curam, accedant ii, qui idonei non sunt; cum illud certum sit, quod Ordinatio & Institutio janua sit, per quam fit ingressus ad Ecclesiarum ministeria; qui si sit corruptus, totam Ecclesiæ œconomiam evertit: repetimus ea quæ in Concilio Tridentino¹ de ordinandorum & ad curam præcipue animarum admittendorum examine salubriter sunt statuta. Nolumus autem ullum posthac cujuscunque status ad Ordines & beneficia, maxime curata, sine hujusmodi examine admitti, provisiones autem, collationes, institutiones, investituras, aliter factas, nullius roboris declarantes.

Deputantur autem Examinatores, cum Vicario Nostro in Spiritualibus generali,

D. Præpositus Cathedralis Ecclesiæ, Sixtus à Liauckema.

D. Decanus Cathedralis Ecclesiæ, Theodorus Morrien.

P. Stephanus Pulingius, Abbas Iburgensis.

P. Nicolaus Altenhausen, Prior Dominicanorum.

P. Joachimus Ioannis Societatis Iesu Presbyter.

D. Conradus Bueren, Sacellanus curatus Cathedr. Ecclesiæ.

C A P. XXXV. *De iudicibus delegatis in partibus constituendis.*

Vetiam sumptibus litium, comperendinationibus, ac longioribus evocationibus, obviam eatur; ut & ea quæ de iudicibus delegatis in partibus constituendis, quibus præ-

¹ Sess. 7.

c. 13. de

ref. sess.

13. c. 5.

7. c. 12.

de ref. sess.

24. c. 18.

præter ordinarios locorum in partibus causæ Ecclesiæ ac spirituales seu ad forum Ecclesiasticum pertinentes committi possint, à SS. Concilio Trid. sess. 25. de reform. cap. 10. statuta sunt, in usum & praxin quamprimum deducantur, designantur in hac Synodo:

- D. Præpositus Cathedr. Ecclesiæ, Sixtus à Liauckema.
- D. Decanus Cathedr. Ecclesiæ, Theodorus Morrien.
- D. Decanus Collegiæ Ecclesiæ sancti Ioannis, David Fabricius.
- D. Iudocus Vphausen, I. V. D. & ejusdem Collegiæ Ecclesiæ Canonicus.

CAP. XXXVI. De Civibus, Incolis & Subditis Diœcesis Osnaburgensis.

Cum vero in Republica Christiana & utroque statu, Ecclesiastico & Politico, *suprema lex sit salus populi*, omnesque leges tam Ecclesiasticæ quam Civiles ad interiorem munditiem, & pacem exteriorem, ordinentur, quorum finis est, beattitudo omnium & singulorum hominum, quæ sine vera Religione & virtutis exercitio obtineri non potest; hinc mandamus omnibus & singulis Nostri subditis, Civibus & Incolis, ut, post puritatem veræ & Catholicæ Religionis susceptam, virtutis studio se dedant, publica crimina, maledicentias, blasphemias in Deum, SS. Sacramenta & Sanctos, adjurationes, imprecationes, ebrietates, commensationes, rixas, dissensiones, discordias, impudicitias, scortationes, & quæ sunt cætera opera carnis, non spiritus & virtutis, evitent; sub gravibus penis, in sacris Sanctionibus, & tam criminalibus quam civilibus constitutionibus, contentis, aliisque Nobis arbitrariis. In hanc rem etiam serio Superiores, Magistratus, Officiales, Curati, & Pastores incumbant, ne quid per eorum locordiam & negligentiam debitæ admonitionis, ac necessariæ instructionis, & respectivè punitionis & correctionis, publicæ & privatæ, prætereatur, ut Deo cultus debitus, honor & gloria, & Politico statui civilis honestas & modestia integra observentur.

Hactenus Synodales Constitutiones.

Sequitur

INSTRUMENTVM NOTARII.

In nomine Domini, Amen.

Noverim universi & singuli, hoc præsens publicum Instrumentum inspecturi, lecturi, & audituri, quod anno, à Nativitate ejusdem Domini nostri Iesu Christi, millesimo, sexcentesimo, vigesimo quinto, Indictione octava, die vero Martis, quarta mensis Martii, stylo correcto, inter undeci-

mam & duodecimam horam ante meridiem, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris & Domini nostri Urbani, divina Providentia Papæ VIII, anno secundo, in mei Notarii publici, testimonioque infra scriptorum, ad hoc specialiter vocatorum & rogatorum, præsentia, finitâ concione Synodali & peractis aliis solemnitatibus, personaliter constitutus, Reverendus Admodum, Clarissimus & Consultissimus Vir, Dominus Albertus Luccenius, Illustrissimi & Reverendissimi Principis & Domini, Domini Iosephi Friderici, Dei gratia S. R. E. Cardinalis de Zollern, Episcopi Osnaburgensis, Domini nostri clementissimi, Vicarius in Spiritualibus Generalis, ac Protonotarius Apostolicus, habens ac suis manibus tenens schedulam quandam Protestationis, quam clara & intelligibili voce coram tota Synodali congregatione prælegit, lectamque mihi Notario tradidit; sui que protestatus solemniter, prout in eadem latius continetur; requirens & petens desuper unum vel plura publicum seu publica fieri & conscribere Instrumentum & Instrumenta. Acta sunt hæc in superiori domo Capitulari Osnaburgensi, coram tota Congregatione, sub Anno, Indictione, mense, die, horis, & Pontificatu, quibus supra; præsentibus ibidem Honorabilibus, Eximius, & Doctissimis Viris Dominis, Davide Martingio, & Conrado Bueren, Ecclesiarum Cathedralis Osnaburgensis & Collegiæ ad sanctum Joannem ibidem, respectivè Canonico, Vicario & Concionatore, tanquam testibus ad præmissa specialiter rogatis & requisitis. Præacta protestationis autem schedulæ tenor est talis:

Illustrissimus ac Reverendissimus Princeps & Episcopus Osnaburgensis, Dominus noster clementissimus, publicè & in his scriptis per expressum protestatur; ex quo nonnulli, qui huic Synodo de jure vel consuetudine interesse debuerant, pro hac quidem vice, tanquam notorie inhabiles, in specie citati non sint; alii etiam vel metu, vel prætextu alicujus exemptionis, non comparuerint; quod in hoc Illustrissima & Reverendissima Celsitudo Sua, Sibi Suisque Successoribus nullatenus præjudicare, sed potius jus suum sibi integrum & inviolatum & contra contumaces omnia competentia juris remedia reservare & reservata esse intendat; petendo desuper à vobis Notario Instrumentum & Instrumenta.

Et ego Gerhardus Brickwedde, publicus Notarius, & Venerabilis Curie Episcopalis Osnaburgensis Scriba communis, quia prædictæ declarationis publicationi, protestationi, omnibusque & singulis, dum sic, uti præmittitur, fierent & agerentur, una cum prænominatis testibus præsens interfui, eaque sic fieri vidi, audiui, ac in notam sumpsit; idcirco præsens publicum Instrumentum exinde confeci, subscripsi, publicavi, & in hæc publicam formam redegi, signoque, nomine & cognomine meis solitis & consuetis signavi & corroboravi; in fidem & testimonium omnium & singulorum præmissorum specialiter rogatus & requisitus.

SYN-